

SENAT UL
27. SEJA

Številka: 031-5/2024
Datum: 23.04.2024

07. TOČKA: **Metodologija in merila delitev sredstev razvojnega stebra stabilnega financiranja**

Predlagatelj gradiva: Univerzitetna služba za raziskovalno dejavnost

Poročevalec: prof. dr. Gregor Majdič

Priloga/e:

- Metodologija in merila delitev sredstev razvojnega stebra stabilnega financiranja

Obrazložitev:

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID) raziskovalnim organizacijam nalaga sprejetje določil o postopkih vrednotenja in upravljanja razvojnega stebra financiranja.

V okviru razvojnega stebra financiranja (v nadaljevanju RSF) UL zagotavlja financiranje razvoja raziskovalne in infrastrukturne dejavnosti z vidika znanstvene in umetniške odličnosti, ustvarjalnosti, inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti, prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov in nalog s področja raziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja, in sicer za pokrivanje stroškov dela, materiala in storitev ter amortizacije raziskovalne opreme in raziskovalne infrastrukture.

Višino sredstev RSF za šestletno obdobje v skladu ZZRID določi pristojno ministrstvo. UL v skladu z Merili za razporejanje sredstev za stabilno financiranje raziskovalne dejavnosti določi obseg financiranja aktivnosti in objavi interne pozive, s katerimi iz RSF financira in zagotavlja izvajanje raziskovalno-razvojne aktivnosti (velike interdisciplinarne projekte, zagonske raziskovalne programe, razvojni sklad itd.).

Predlagani dokument je pripravila komisija za metodologijo po ZZRID in je bil v obravnavan na KRRD (9. 4. 2024), kolegiju dekanov in kolegiju prodekanov.

Skladno z navedenim prosimo Senat UL, da sprejme naslednji sklep:

Predlog sklepa:

SKLEP št. 7.:

Senat UL sprejme Metodologijo in merila delitev sredstev razvojnega stebra stabilnega financiranja, kot sledi iz priloge.

**METODOLOGIJA IN MERILA DELITEV SREDSTEV RAZVOJNEGA STEBRA
STABILNEGA FINANCIRANJA**

UNIVERZE V LJUBLJANI

I. SPLOŠNO

V okviru razvojnega stebra financiranja (v nadaljevanju RSF) UL zagotavlja financiranje razvoja raziskovalne in infrastrukturne dejavnosti z vidika znanstvene in umetniške odličnosti, ustvarjalnosti, inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti, prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov in nalog s področja raziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja, in sicer za pokrivanje stroškov dela, materiala in storitev ter amortizacije raziskovalne opreme in raziskovalne infrastrukture.

Višino sredstev RSF za šestletno obdobje v skladu ZZRID določi pristojno ministrstvo.

UL v skladu z Merili za razporejanje sredstev za stabilno financiranje raziskovalne dejavnosti določi obseg financiranja aktivnosti.

UL glede na razpoložljiva sredstva objavi interne pozive, s katerimi iz RSF financira in zagotavlja izvajanje naslednjih raziskovalno-razvojnih aktivnosti:

- Veliki interdisciplinarni projekti
- Zagonski raziskovalni programi
- Zaposlitve postdoktorskih raziskovalcev
- Razvojni sklad UL
- Inovacijski sklad UL
- HUD sklad

II. VELIKI INTERDISCIPLINARNI PROJEKTI

Kratek opis: Namen ustanovitve velikih interdisciplinarnih projektov, je preboj UL na mednarodnem področju raziskovalne dejavnosti, dodaten namen pa je boljše povezovanje med članicami UL na raziskovalnem področju z namenom okrepitve raziskovalne odličnosti celotne Univerze v Ljubljani.

Pogoji za prijavo:

- V projektu morajo sodelovati najmanj 3 članice UL/(ki s svojim delom predstavljajo vsaj 2 od štirih raziskovalnih področij po razdelitvi področij ERC (LS, PE-N, PE-T in SSH)
- Iz prijave mora biti jasno razvidna interdisciplinarnost.
- Projekt mora biti na enem od strateških razvojnih področij Slovenije ali EU
- **Višina financiranja:** Do 500.000 EUR letno

Pripravljalna faza:

Do 75.000 EUR v enem letu

Trajanje financiranja: 9 mesecev

Petletno izvajanje projekta:

- Do 500.000 EUR letno
- Do 100.000 EUR dodatnih sredstev, če finančno sodelujejo zunanji deležniki (gospodarstvo, raziskovalni inštituti... pri čemer mora biti iz prijave jasno razvidno, da bodo ti zunanji deležniki dejansko vložili vsaj enaka sredstva dodatnim sredstvom, ki bodo odobrena projektu)

Trajanje financiranja: 5 let

Postopek izbire:

- UL objavi Poziv. Izbor projektov poteka po dvostopenjskem postopku

Evalvacija ciljev

- Cilji projekta se evalvirajo po treh letih in po petih letih

- Po treh letih se lahko izvajanje projekta prekine ali se zmanjša financiranje, če projektna skupina ne dosega vmesnih ciljev

POZIV 1. FAZA (PRIPRAVLJALNA):

Članicam se pošlje poziv za pripravo predlogov projektov. Članice pripravijo predlog na ustreznem obrazcu, ki je priloga te metodologije. Prijavitelji lahko zaprosijo za sredstva v višini do 75.000 EUR za prvo, pripravljalno fazo projekta, ki traja eno leto. V pripravljalno fazo lahko vstopi največ 10 predlogov za projekte. Z vsake članice UL lahko prihaja samo en nosilec predloga za velik projekt.

Vloga za projekt mora vsebovati:

- Podatke o nosilcu projekta (**poleg nosilca imajo ostale članice še sonosilca**)
- Določitev strateškega področja (strateška področja se opredelijo vsakič ob razpisu in so del razpisne dokumentacije, opredeli jih vodstvo UL skupaj s KRRD)

Opis načrtovanega dela, ki mora vsebovati naslednje elemente:

- Opis načrtovanega dela (do 5 strani, 3 strani dela v prvem letu projekta in 2 strani vizije v petletnem obdobju, če bo projekt sprejet v 2. fazo)
- Opis sodelovanja med članicami
- Opis sodelovanja z zunanjimi partnerji
- Načrt usposabljanja mladih kadrov in njihovo vključevanje v raziskovalno delo v okviru projekta
- Vključevanje raziskovalnega dela v pedagoški proces
- Predvidene aktivnosti za širjenje rezultatov projekta v družbo
- Časovnica projekta
- Navedba ciljev projekta – cilji morajo biti jasno opredeljeni. Ob presoji se bo cilje upoštevalo glede na njihovo ambicioznost in realnost doseganja. Obvezen cilj je načrtovana prijava vsaj enega velikega evropskega (ali drugega mednarodnega) projekta v vrednosti vsaj 200.000 EUR za UL. Poleg tega cilja mora prijava opredeliti dodatne cilje, ki so lahko, ni pa omejeno na spodnje:

- Objave v najboljših revijah
- Objave monografij
- Vrhunski umetniški dosežki
- Število doktorandov, vključenih v projekt
- Število prijav novih mednarodnih projektov
- Prenos znanja v študijski proces
- Vključevanje notranjih in zunanjih raziskovalcev v pedagoški proces
- Patenti, pogodbe z gospodarstvom, odcepljena podjetja
- Družbeni vpliv – prenos rezultatov projekta v širšo družbo
- Vključevanje uglednih tujih raziskovalcev/uveljavljenih slovenskih raziskovalcev iz tujine
- Ključne osebe in kratek opis njihovega dela, z vsake sodelujoče članice vsaj ena ključna oseba

Vrednotenje in pogajanja:

Skupino za vrednotenje in nadaljnje pogajanje sestavljajo naslednji člani:

- Rektor
- Prorektor za raziskovalno delo
- Prorektor za umetnost
- Predsednik KRRD (v primeru konflikta interesov ga nadomešča en član)

POZIV 2. FAZA:

Po enem letu bodo projektne skupine pozvane k oddaji poročila na predvidenem obrazcu, ki bo moralo vsebovati:

- Opis izvedenega raziskovalnega dela (do 5 strani)
- Načrtovane objave v najboljših revijah
- Načrtovane objave monografij
- Načrtovana umetniška dela
- Število doktorandov, vključenih v projekt
- Število že izvedenih in načrtovanih prijav novih mednarodnih projektov
- Aktualni in predvideni prenos znanja v študijski proces
- Vključevanje notranjih in zunanjih raziskovalcev v pedagoški proces
- Rezultati, ki bodo vodili v patente, pogodbe z gospodarstvom, odcepljena podjetja
- Družbeni vpliv – prenos rezultatov projekta v širšo družbo
- Izvedeno ali načrtovano vključevanje uglednih tujih raziskovalcev/ujeljavljenih slovenskih raziskovalcev iz tujine

Po prejemu in pregledu poročila bodo izbrane projektne skupine pozvane k pogajanjem za izvajanje petletnih projektov. UL bo financirala največ 3 velike projekte v vrednosti do 500.000 EUR na leto v trajanju petih let.

- Vloga za petletne projekte se bo oddala na predpisanem obrazcu in bo vsebovala:
 - Poročilo 1. faze izvajanja projekta
 - Podrobnejši opis načrtovanega dela s poudarkom na mednarodni raziskovalni prebojnosti (do 10 strani)
 - Opis sodelovanja med članicami
 - Opis sodelovanja z zunanjimi partnerji
 - Načrt usposabljanja mladih kadrov
 - Vključevanje raziskovalnega dela v pedagoški proces
 - Širjenje rezultatov projekta v družbo
 - Časovnica izvedbe projekta
 - Načrt porabe sredstev
 - Če bo projektna skupina v okviru projekta nabavljala novo opremo, mora to posebej navesti v načrtu porabe sredstev
 - Navedba ciljev projekta. Obvezen cilj je prijava vsaj enega velikega evropskega (ali drugega mednarodnega) projekta v vrednosti vsaj 200.000 EUR za UL. Poleg tega cilja mora prijava opredeliti dodatne cilje, ki so enaki ali popravljeni cilji iz prve faze prijave.
 - Če projektna skupina ne bo izpolnila cilja prijave na evropski projekt do vmesne evalvacije v tretjem letu izvajanja velikega projekta, se financiranje projekta prekine. Projektna skupina lahko dokazuje izpolnjevanje pogoja s pripravljeno vlogo za projekt, ki jo bo vložila v 6 mesecih na že najavljen mednarodni razpis. Ključne osebe in kratek opis njihovega preteklega dela, z vsake sodelujoče članice vsaj ena ključna oseba
- Vrednotenje predlogov bo izvedla skupina 4 uglednih raziskovalcev s tujih univerz (po področjih ERC – LS, PE-N, PE-T in SSH).
- Po končanem vrednotenju se bo o dokončnem financiranju s predlagatelji pogajala skupina:
 - Rektor,
 - Prorektor za raziskovanje
 - Prorektor za umetnost
 - Predsednik KRRD (v primeru, če je predsednik KRRD v konfliktu interesov ga nadomesti drug član KRRD, ki ga določi KRRD)
 - Štirje ugledni raziskovalci s tujih univerz (po področjih ERC – LS, PE-N, PE-T in SSH)
- Zunanje člane skupine za vrednotenje in skupine za pogajanja (so isti člani) potrdi senat UL na predlog vodstva UL. Predloge za zunanje člane komisije podajo članice na podlagi poziva, izmed katerih vodstvo UL izbere po enega za vsakega od štirih področij (LS, PE-N, PE-T in SSH).

- Raziskovalci iz tujine bodo pripravili ocene prijav, nato pa se bo s projektno skupino celotna skupina za vrednotenje in pogajanja pogajala o izvedbi in začetku financiranja projekta. Skupina lahko odobri največ 3 projekte, ki bodo prešli v drugo fazo financiranja v višini do 500.000 EUR na leto. Dodatno lahko skupina odobri komplementarno shemo financiranja za največ 4 projekte v višini 75.000 EUR na leto za dve leti za projekte, ki so izkazali odličnost v prvi fazi izvajanja, a niso bili izbrani za velike projekte.
- Po treh letih bo skupina za vrednotenje in pogajanja izvedla vmesno ocenjevanje projektov, po katerem bo lahko glede na doseganje ciljev predlagala ukinitve projekta, zmanjšanje financiranja ali nadaljevanje projekta.

III. PODOKTORSKI RAZISKOVALCI

- UL vsako leto objavi razpis za financiranje postdoktorskih raziskovalcev v skladu z razpoložljivimi sredstvi.
- Iz sredstev RSF se krije dvoletna zaposlitev postdoktorskega raziskovalca znotraj obstoječih raziskovalnih programov
- Na razpis se prijavijo raziskovalni programi.
- Prijavijo se lahko kandidati ali kandidatke do pet let po zagovoru doktorata
- Kandidat ali kandidatka lahko pridobi podoktorski UL projekt le enkrat.
- Vloga za financiranje mora vsebovati:
 - Podatke o podoktorskem raziskovalcu (biografija, bibliografija)
 - Kratek opis vsebine dela (do 5 strani), na katerem bo delal postdoktorski raziskovalec
 - Opis najmanj 2 dosežkov s poudarkom na pomenu za razvoj raziskovalnega področja
- Vloge pregleda in ovrednoti komisija:
 - Predlogi:
 - i. Komisija: prorektor za raziskovalno delo kot koordinator (ne sodeluje pri odločanju), trije člani KRRD s 3 področij ERC, 3 zunanji raziskovalci iz Slovenije, 3 slovenski raziskovalci, ki delujejo v tujini (SMUL)

IV. RAZVOJNI SKLAD Univerze v Ljubljani

Kratek opis:

Sredstva Sklada predstavljajo sredstva za raziskovalno - razvojne namene UL, in sicer na naslednjih področjih:

I. Za spodbujanje Internacionalizacije raziskovalnega področja, ki zajema:

- 1) Povračilo stroškov spodbujanja sodelovanja v evropskih in drugih mednarodnih raziskovalnih projektih;
- 2) Financiranje pripravljanih raziskovalnih projektov v okviru CELSA Sklada, ki so namenjeni razvoju kompetitivnih prijav na okvirne raziskovalne programe EU;
- 3) Kritju stroškov članarin v izbranih interesnih mrežah in informacijskih platformah
- 4) Kritju stroškov članarin v mednarodnih združenjih, ki omogočajo prijavljanje projektov na mednarodne razpise. O plačevanju teh članarin se odloči vsako leto v okviru meril razdelitev sredstev.
- 5) Povračila članicam za različne stroške internacionalizacije raziskovalnih aktivnosti
- 6) Sofinanciranje sodelovanja v ARUA-GUILD centrih raziskovalne odličnosti

II. Razvijanje kakovosti raziskovalnega področja, ki zajema:

- 1) Povračilo stroškov zunanjih in notranjih strokovnjakov pri pripravi in pisanju projektnih prijav na razpise okvirnega raziskovalnega programa EU (poudarek na podpori priprave koordinatorskih projektov ter MSCA in ERC projektov);
- 2) Spodbude mentorjem uspešnih prejemnikov MSCA PF projektov, ERA projektov ali pečata odličnosti;
- 3) Zagotovitev sredstev interdisciplinarnim raziskovalnim skupinam z udeležbo več članic z namenom skupne prijave na okvirne raziskovalne programe EU;
- 4) Kritje stroškov usposabljanj, delavnic in drugih izobraževanj za spodbujanje in pripravo projektnih prijav na razpise okvirnega raziskovalnega programa EU ter dvig raziskovalne odličnosti;
- 5) Financiranje krajših raziskovalnih projektov slovenskih raziskovalcev v tujini s študenti 1. 2. ali 3. stopnje na Univerzi v Ljubljani. Poziv za takšne raziskovalne projekte bo objavljen enkrat letno, prijava bo morala vsebovati opis načrtovanega dela, projektno skupino (slovenski raziskovalec v tujini in študenti UL) ter načrtovane stroške za izvedbo takšnega projekta Vloge bo ocenil odbor RSUL.

III. Podpora kadrovskemu razvoju ter reintegraciji slovenskih raziskovalcev, ki zajema:

- 1) Sofinanciranje stroškov plač in drugih stroškov pripravljajno-raziskovalnih projektov za pripravo kompetitivnih projektnih prijav na ERC razpise;
- 2) Stroške usposabljanj oz. udeležbe strokovnih delavcev na izbranih delavnicah/konferencah s področja strokovne podpore evropskim in mednarodnim projektom (vključno s področjem intelektualne lastnine ter pravnim področjem);
- 3) Povračila stroškov pomoči med članicami pri prijavljanju in administrativnem vodenju EU projektov;
- 4) Sofinanciranje podoktorskih štipendij v okviru MSCA COFUND projekta;
- 5) Sofinanciranje zaposlovanja uglednih slovenskih strokovnjakov iz tujine (reintegracija slovenskih raziskovalcev, ki delujejo v tujini)- sofinanciranje polovice plače uglednega slovenskega raziskovalca, ki deluje v tujini in je na ugledni tuji ustanovi zaposlen na mestu izrednega ali rednega profesorja oziroma na ustreznem enakovrednem delovnem mestu na ugledni ustanovi v tujini.

Sredstva razvojnega sklada se delijo in upravljajo v skladu s Pravilnikom o upravljanju Razvojnega sklada UL.

V. INOVACIJSKI SKLAD Univerze v Ljubljani

Kratek opis: Sredstva Inovacijskega sklada se porabljajo za projekte članic UL na področju prenosa znanja, ki jim do sklenitve licenčne ali prodajne pogodbe, pogodbe o skupnem razvoju ali prijave na večji razpis za preverbo koncepta manjka kateri od naslednjih korakov:

- študija izvedljivosti,
- izdelava in testiranje prototipa,
- potrditev delovanja tehnologije v industrijskem/kliničnem/poslovnem okolju,
- raziskava tržnega potenciala, - vzpostavitev odnosov z relevantnimi podjetji, ipd.

Sredstva Sklada se lahko namenijo za kritje naslednjih stroškov (upravičeni stroški):

- stroški dela novega oz. dodatnega sodelavca na UL (do 20 % prejetih sredstev);
- materialni stroški; - zunanji stroški (svetovalne storitve, izdelava študije izvedljivosti, storitve izdelave prototipa, analiza oz. raziskava trga ipd.)
- oprema (do 30 % prejetih sredstev);
- udeležba oz. nastop na industrijskih sejmih in obisk potencialnih industrijskih partnerjev.

Sredstva sklada se delijo in upravljajo v skladu s Pravilnikom o upravljanju inovacijskega sklada.

Sredstva se delijo na podlagi razpisa. V prvi fazi lahko prejemniki prejmejo največ do 25.000 EUR, v drugi fazi pa do 50.000 EUR.

VI. HUD SKLAD Univerze v Ljubljani

Kratek opis: Sredstva HUD so namenjena projektom članic Univerze v Ljubljani na področju humanistike, umetnosti in družboslovja, za uresničevanje in povečevanje pozitivnega vpliva raziskave na družbo. Cilj prijave na poziv ni nadaljnje raziskovanje in raziskovalni razvoj projekta, temveč povečevanje družbenega vpliva raziskave in izboljšanje družbe kot celote.

Sredstva se lahko namenijo za kritje naslednjih stroškov (upravičeni stroški):

- materialni stroški;
- zunanji stroški (svetovalne storitve, izdelava študije izvedljivosti, storitve izdelave prototipa, analiza oz. raziskava potreb in povratnih informacij uporabnikov ipd.);
- omogočanje mreženja z neakademskimi sodelavci ali uporabniki raziskave;
- organizacija dogodkov (delavnic, fokusnih skupin, študijskih obiskov ipd.), katerih cilj je izgradnja odnosov z uporabniki, pridobivanje njihovih mnenj in identifikacija potreb, težav, izzivov ipd.
- potni stroški potovanja na dogodke, konference s strokovnim prispevkom ali z namenom organizacije dogodka iz prejšnje alineje;
- udeležba na izobraževanjih vezanih na impakt;
- študijski obisk potencialnih partnerjev;
- stroški komuniciranja in medijskih dejavnosti (vključno s pripravo vsebin za družbena omrežja), če je javno sodelovanje ključna pot do doseganja družbenega vpliva;
- in drugi stroški, skladni z namenom projekta;
- DDV je upravičen strošek.

Sredstva pilotnega poziva v letu 2024 se delijo na podlagi poziva. Projekti lahko prejmejo do 5.000 EUR. Skupna višina sredstev je 50.000 EUR.

VII. ZAGONSKI RAZISKOVALNI PROGRAMI

Kratek opis: Zagonski programi so novi mehanizem Univerze v Ljubljani, ki v okviru stabilnega financiranja spodbuja mlajše raziskovalce. Sredstva za zagonske programe članica pridobi v okviru Internega razpisa za raziskovalne programe Univerze v Ljubljani.

Izvedbo razpisa in izbor zagonskih raziskovalnih programov podrobneje določa Metodologija za ocenjevanja raziskovalnih programov UL.

Zagonski programi so interni projekti, zato nimajo šifre in niso vpisani v uradne evidence ARIS.

Začetek in trajanje financiranja: ustanovitev in začetek financiranja velja od 1. januarja tekočega leta. Trajanje je omejeno na obdobje štirih let brez možnosti podaljšanja.

Namenska poraba in spremljanje:

V okviru zagonskih programov se financirajo stroški dela, stroški materiala in storitev ter amortizacije raziskovalne opreme, neposredno potrebnih za izvedbo predvidenih aktivnosti in finančnega načrta oddanega v prijavi internega razpisa, in sicer:

stroški dela za zaposlene raziskovalce ter strokovne in tehnične sodelavce, ki so vključeni v aktivnosti glede na obseg opravljenega dela na programu;

- stroški materiala in storitev;
- za amortizacijo raziskovalne opreme ob upoštevanju obsega, ki je neposredno potreben za izvajanje

Letna sredstva za zagonske programe bo fakulteta prejela iz UL v enkratnem znesku na osnovi izdanega zahtevka in ne po dvanajstih ARIS. Fakultete prejeta sredstva vodijo kot prihodek ARIS RSF.

Po dogovoru z ARIS rektorat sredstva RSF-A načrtuje, vodi in poroča za vse aktivnosti skupaj. O porabi sredstev zagonskih programov bo na ARIS poročal rektorat in ne ločeno vsaka fakulteta posebej.

V okviru letnega finančnega poročila o stabilnem financiranju ARIS bodo fakultete pozvane, da na rektorat oddajo specifikacijo porabe višine sredstev po ekonomskih namenih in poročilo o raziskovalnih obremenitvah v FTE.

Sestava programske skupine zagonskega raziskovalnega programa:

Sestava programske skupine ni predpisana. Člani programske skupine zagonskega programa so lahko hkrati člani raziskovalne skupine drugega obstoječega raziskovalnega programa.